

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני

פרוטוקול מס' 394
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, י"ט באייר התשפ"ד (27 במאי 2024), שעה 13:00

סדר היום:

הקמת הקרן מטעם הבנקים לסיוע לאנשי המילואים

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
שרן מרים השכל
חמד עמאר
אלון שוסטר

מוזמנים:

קארין לוי	–	רת"ח תכנון מילואים, משרד הביטחון
עדן סופר	–	רת"ח תע"מ ושמ"פ, משרד הביטחון
ש	–	מנהל תחום מילואים, המוסד לביטוח לאומי
דורון אלמוג	–	אלוף במיל', יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
אלעד מאיר	–	יועץ ליושב ראש ההנהלה, הסוכנות היהודית
אמירה אהרונביץ	–	מנכ"לית, הסוכנות היהודית
ג'וש שוורץ	–	מזכ"ל, הסוכנות היהודית
איתן מדמון	–	מנהל כללי, איגוד הבנקים בישראל
טיבי רבינוביץ	–	מנהל קשרי חוץ, איגוד הבנקים בישראל
לבנת קופרשטיין דאש	–	איגוד הבנקים בישראל
ברי רוזנברג	–	מנהל רגולציה, בנק לאומי
אופיר טל	–	חבר ועד מנהל, העמותה למען משרתי המילואים
ליאור גור	–	צוות כנסת וממשלה בפורום העצמאים והפריילנסרים, ההסתדרות החדשה
שגית בכנר	–	פורום נשות המילואימניקים - יועצת ארגונית וממובילות הפורום
אורן בוטא	–	יו"ר תנועת העצמאים

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הקמת הקרן מטעם הבנקים לסיוע לאנשי המילואים**היו"ר משה גפני :**

אנחנו עוברים לסעיף הבא: הקמת הקרן מטעם הבנקים לסיוע לאנשי המילואים. אנחנו בחוק שהיה בדיון בוועדה. הטלנו על חבר הכנסת ינון אזולאי ועל חבר הכנסת ולדימיר בליאק לנסות לסייע לאנשי המילואים, להקים קרן מטעם הבנקים - גם הסוכנות היהודית נרתמה לעניין הזה. אני מבקש, ינון, אם אתה יכול להגיד לאן הגעתם בעניין הזה, ואז נשמע את האורחים וחברי הכנסת. ינון, בקשה תתחיל.

ינון אזולאי (ש"ס) :

תודה רבה לך, אדוני היושב ראש. ההצעה הזאת נולדה כשהיה פה את חוק המיסוי על הבנקים. בדיונים על חוק המיסוי היה הסיפור של המיסוי שהמדינה רצתה להטיל על הבנקים, משהו כמו 2.5%, אולי אפילו יותר. הבנקים התנגדו למיסוי. אנחנו דרשנו שחלק מהכסף יוחזר לציבור והבאנו כמה רעיונות. אחד הרעיונות שעלה היה המשכנתאות, אבל משרד האוצר לא בדיוק עזר לנו בעניין, בלשון המעטה, וגם לא בנק ישראל. ביקשת שנתכנס בחדר סגור בעניין הזה. שלומית ארליך, היועצת המשפטית, שהוטל עליה לרכז את זה, באמת עשתה את זה וישבנו עד שהחוק יצא. חשבנו מה אנחנו יכולים להחזיר לציבור כשאנחנו נמצאים במלחמה.

בוועדה הזאת אנחנו דנים לא פעם בעסקים שלא קיבלו את הפיצוי. העלינו את אנשי המילואים שפעם אחר פעם הגיעו לוועדה ואמרו שהם לא מקבלים את מה שמגיע להם, העלינו את נשות אנשי המילואים שבאו וזעקו את זעקתן הצודקת. אמרנו שאם יש משהו שכרגע אפשר להחזיר לציבור זה איזה שהוא מתווה פיצויים שיוכל לעזור לאותם אנשי עסקים עצמאים שלא קיבלו התייחסות בכלל בחוק. בהתחלה חשבנו שאולי היה נכון לתת איזו שהיא הלוואה, אבל ראינו שכשמדובר בהלוואה ההלוואה יוצאת זניחה. באו הבנקים עם הצעה לתת את זה כמענק, לא כהלוואה, שזה הדבר הטוב ביותר. חשבנו דרך איפה, ואז הם אמרו שהם יוכלו לעשות את זה עם הסוכנות כי הסוכנות כבר נמצאת במקום וטיפול באזרחים ובעצמאים אנשי מילואים מתחילת המלחמה. מה שכרגע עלה זה לתת מענק של לא פחות מ-5,000 שקל לעסק עצמאי זכאי - תלוי במחזור הזה. השתדלנו להכניס כמה שיותר עסקים קטנים בתוך זה.

היו"ר משה גפני :

אני בעד, אבל למה זה צריך לעבור דרך הסוכנות?

ינון אזולאי (ש"ס) :

כי הבנקים לא יכולים לחלק מענק, הם יכולים לחלק הלוואה, וכשמדובר בהלוואה יש את הסיפור של הריביות, של איך להחזיר את הלוואה. פתרו את הבעיה על ידי כך שהבנקים אמרו שהם תורמים את זה לסוכנות כי הסוכנות כבר יודעת איך לטפל.

היו"ר משה גפני :

איך נדע שהכסף הזה - - ?

ינון אזולאי (ש"ס) :

הם כתבו מסמך, שאותו הם יפרסמו, וגם יהיה מעקב. אפשר יהיה לקרוא להם בעוד חודש, חודשיים, שלושה כדי לדעת. ההסכם עם הסוכנות אומר שזה יחולק עד הגרוש האחרון. אין מצב שיישאר שם כסף. אני קורא לסוכנות להוסיף כסף.

ולדימיר בליאק (יש עתיד) :

אני קורא לבנקים להוסיף כסף.

ינון אזולאי (ש"ס):

יש איזו שהיא תקורה על עצם התפעול של זה, על עצם הפרסום של זה, ואני יודע שגם אין לכם איזה שהוא תקציב שאתם מקבלים, אבל אני חושב שאפשר להתאמץ. בסופו של דבר, אם אנחנו מדברים על מענק של 5,000 שקל במינימום, אז 100,000 יכניסו עוד עצמאים שיוכלו לקבל את זה.

אדוני היושב ראש, זו ועדה שהסתכלה על הציבור, הביאה בשורה לציבור מהכסף הזה שלוקחים מהבנקים. אפשר היה לבקש מהבנקים יותר, אבל מה שהבאנו זו גם בשורה. עבדנו עם הבנקים בשיתוף פעולה מלא על מנת להביא את הבשורה הזאת. אני מקווה שזה יהיה פתח קטן לעולם גדול יותר של בשורות כדי באמת להחזיר ולא במעט לעם ישראל, לאותם אנשים שנלחמים.

משרד האוצר, מה שאנחנו נותנים פה זה לא פתרון למתווה עסקים כזה או אחר, זו תוספת שאנחנו צדנו. אני לא מפרגן פה בגרם לאוצר, כי האוצר ממש לא עזרו לנו. אם האוצר היה מוריד במיסוי, היינו לוקחים מהבנקים עוד יותר. האוצר כל פעם אמר שהוא לא יכול, שהוא לא מתערב, אבל בכל זאת הצלחנו והבאנו.

תודה רבה לחבר הכנסת ולדימיר בליאק שיד ביד עשינו את זה. אני חושב שאנחנו עושים הרבה דברים יחד למען עם ישראל - בטוח שנמשיך ונעשה. יש לכולנו רצון אחד - לעשות כמה שיותר טוב לכמה שיותר אזרחים במדינת ישראל.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. ולדימיר בליאק, בקשה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

תודה רבה, אדוני היושב ראש. היה מו"מ לא פשוט מול הבנקים, היו מספר ישיבות במהלך הדיונים על התקציב. אני חושב שבסופו של דבר המתווה שהגענו אליו הוא המתווה הנכון, כי גם תקציב המדינה יקבל את הכסף שמשרד האוצר ביקש, וגם הצלחנו להגיע למתווה שמשקף את המטרה העיקרית שלנו לעזור לאנשים שנושאים בנטל, שב-7 באוקטובר עזבו הכל ויצאו להגן על המדינה, על הציבור. המטרה שלנו היא לעזור להם ולמשפחות שלהם. יש פערים במתווה הפיזיים בין הפיצוי לעסקים של מילואימניקים לבין הפיצוי למשפחות. אני מאוד מקווה שהקרן הזאת תוכל לסגור במקצת את הפערים, אבל משרד האוצר חייב לתת פתרון לנשות המילואימניקים ולנשות אנשי הקבע.

דורון אלמוג:

יש גם הרבה נשים בקבע.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

נכון.

דורון אלמוג:

אתה מדבר על בני זוג.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

הכוונה שלי ברורה. אני רוצה לברך את הנהלת הסוכנות שפועלת רבות - ביתר שאת מאז פרוץ המלחמה - למען הציבור. זו בשורה חשובה. טוב שהיה פה שיתוף פעולה בין הקואליציה לאופוזיציה, ואני מודה לינון, ליושב ראש וליועצת המשפטית.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. איתן מדמון, בקשה. גם אתם הרווחתם.

איתן מדמון:

הציבור מרוויח מהתרומה הזאת, מהמיסוי, מהמתווה הקיים, מרווחי הבנקים, מהדיבידנדים שהבנקים יחלקו, מעליות שווי המניות של הבנקים.

אני שמח שאנחנו יושבים פה וממש מסיימים את הליכי הקמת הקרן בסך 100 מיליון כמו שהוחלט, הומלץ או יזמה הוועדה. אנחנו מדברים על קרן שמעניקה סיוע לחיילי המילואים העצמאים ששירתו במסגרת מלחמת חרבות ברזל ובני/בנות זוגם שהם בעלי ובעלות עסקים עצמאים. אולי זה לא החלק האחרון כי אנחנו לא יודעים לאן כל התהליך של הרוע הזה יימשך, אבל אני מאוד מקווה שנגיע כבר לאיזו שהיא נקודת שיווי משקל, אפילו קצת חזרה לשגרה, מה שכרגע לא כל כך נראה באופק.

דובר פה על מתווה בנק ישראל למערכת הבנקאית. הייתה חבילת סיוע שהוקמה שבוע-שבועיים מפרוץ המלחמה וכללה דחיית הלוואות ופטורים מריבית ועמלות לאוכלוסיות המפונים והמילואימניקים. בנוסף, כל בנק קיים צעדים צרכניים שכללו ויתורים על החזרי משכנתאות לעוטף, למילואימניקים, סיוע לאוכלוסיות הרלוונטיות, מס ייחודי שהוחלט עליו פה בוועדה, והקרן הזאת של 100 מיליון שמעניקה סיוע לחיילי מילואים עצמאים ובני/בנות זוגם.

הקרן הזאת היא יוזמה של הוועדה בראשותך, היושב ראש, ובהובלתם של שני חברי כנסת יקרים. אני חייב להגיד שלמרות חילוקי הדעות שקיימים, וקיימים לא מעט חילוקי דעות, אנחנו ברי פלוגתא, אני מאוד מעריך את העשייה ואת פועלה של הוועדה ואת פועלם שלך, אדוני היושב ראש, של חבר הכנסת ינון אזולאי וחבר הכנסת ולדימיר בליאק. אנחנו מוצאים את עצמנו לא מעט משני צידי המתרחס עם הערכה מאוד רבה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

במתרחס הזה יש את הצד שלכם.

איתן מדמון:

את הצד שלי אני מכיר טוב. מותר לחלוק, אפשר לא להסכים, ואפשר להסכים על דברים מסוימים שדרכם ניתן לעשות דברים חיוביים לטובת אוכלוסיות שצריכות את זה כל כך - במקרה הזה אנחנו מתמקדים בחיילי המילואים ובני/בנות זוג. הוזכרה פה גם שלומית, היועצת המשפטית. אני רוצה להודות לך באופן אישי על האינטנסיביות, על השעות הרבות, על היצירתיות ועל הניסיון לא לוותר בשום פנים ואופן על היכולת להגיע לאיזו שהיא פשרה והסכמה. למרות שבנקודת הזמן הראשונה שנקראנו לחדרך, אדוני היושב ראש, זה נראה שאנחנו נמצאים במקום שבו היכולת להגיע לאיזו שהיא הסכמה כמעט בלתי אפשרית, אני חייב לפרגן למערכת הפוליטית שלקחה את המושכות ועשתה כמעט את הבלתי יאומן בסיטואציה ובמקרה הזה. אני רוצה להודות גם לך, מנהל הוועדה, שפעלת רבות מאחורי הקלעים. ינון, אני אפרגן גם לאוצר. למרות שהוא הציב קשיים, זה נכון - -

ינון אזולאי (ש"ס):

הוא עוזר לך כל השנה, למה שלא תפרגן לו.

איתן מדמון:

אני לא כל כך זוכר שהוא מפרגן לי. אנחנו והסוכנות נהיה בקשר עם המערך הצבאי. הסכום הזה צריך להגיע ליעדו כמה שיותר מהר. את עניין התקורה הורדנו כמה שיכולנו, בכל זאת אנחנו אלה ששמים את הכסף, וגם קיבלנו התחייבות שככל שהם יוכלו זה ירד. צריך לפעמים להשאיר "שפיל" כדי שהמערך האדמיניסטרטיבי יתפקד כמו שצריך.

ינון אזולאי (ש"ס):

הם יכולים לגייס את הכסף הזה מבחוץ, לבוא אליכם ולגייס.

איתן מדמון:

יש להם את כל הצרכים, כולם בפתחם. לא הכרתי את הפעילות הענפה של הסוכנות בנושא הזה. בשבילי הסוכנות הייתה גוף שמטפל בדברים מחוץ לישראל. אני חייב לפרגן להם - ראיתי עשייה מדהימה,

ראיתי אנשים יוצאי דופן, ראיתי אנשים איכותיים. יושב פה היושב ראש, דורון אלמוג, שזכויותיו רבות וכולנו מכירים אותו מהרבה מאוד אלמנטים ופעילויות מסוגים שונים. הכרתי את אמירה, המנכ"לית, שעושה לילות כימים על מנת שהדברים פה יתקתקו. אמירה, אני מוריד את הכובע בפניך. גם בנושא ההסכם הזה הוכחתם שאתם זן מיוחד ועושים את הדברים בצורה בלתי רגילה. אני רוצה להודות גם לגיו שוורץ, מזכ"ל הסוכנות, שבסך הכל מנצח על כל התזמורת הזאת מלמעלה. אני חושב שעשיתם פה מהלך מאוד יפה. זה שלך, אדוני היושב ראש, כי התחלנו את הדיון הזה בשני קצוות שהם לכאורה בלתי ניתנים לגישור. עשיתם פה את הבלתי ייאמן, תודה רבה לך.

היו"ר משה גפני:

בנק לאומי, בקשה.

ברי רוזנברג:

כשדנו בכל הסוגיה הזאת של חוק תשלום מיוחד, חוק המיסוי וכל ההסכמות שהזכרתם קודם, אז אני הייתי אזרח - מאז גויסתי בצו 8. אני מציין את זה, כי עד שאתה לא באמת חי את המציאות הזאת, פוגש עצמאים בפלוגה, בגדוד ובמקומות אחרים שמספרים ומדברים, אתה לא באמת יודע עד כמה אנשים נקלעו למצוקה אמיתית. אנשים שכירים, בוא נגיד את האמת, מסודרים. יש בעיות גם בזה, אבל הם סך הכל בסדר. לאנשים עצמאים יש המון בעיות. אמר לי אחד החברים במילואים שהוא פשוט נאלץ לבחור. הוא אמר לי שיש אנשים ששילמו בחיים שלהם בשביל המלחמה הזאת, הוא שילם בפרנסה. זה דבר נורא, זה דבר שלא צריך לקרות.

מה שנעשה כאן זו דוגמה מצוינת למהלכים שצריכים להיעשות, זו זכות גדולה. אני מצטרף לכל התודות. אני חושב שזה דבר גדול שכולנו, על אף המחלוקות וחילוקי הדעות במהלך השנה, התעלינו על גודל השעה, עבדנו ביחד והבאנו את התוצאה המדהימה הזאת. כמו שצינו אדוני היושב ראש וחבר הכנסת אזולאי, זו לא הלוואה, זה מענק. ישר כוח לינון אזולאי, לולדימיר בליאק, לאדוני היושב ראש, לכל מי שהיה שותף בדבר הזה.

אני מבקש שכשמתפללים בחיילי המילואים לא יטפלו רק בחייל עצמו, אני מבקש שיתייחסו לתא המשפחתי. הדבר הזה הוא קריטי. מה שעשינו במהלך המדהים כאן זה שנתנו התייחסות לתא המשפחתי, לבן הזוג, לבת הזוג. כשאני אומר "חובה עלינו לעשות את זה", זה על הצדדים המדינתיים ועל החברות המעסיקות במשק. צריך ללכת לקראת, לעזור במה שאפשר. יש אנשים שחושבים שבזמן שהאדם הולך למילואים בן/בת הזוג נמצאים בבית והכל בסדר, אבל זה לא ככה, המציאות מאוד מאוד מורכבת. לא לכל אחד יש עזרה. צריך לתת את הדעת על התא המשפחתי, לא על האדם הפרטי.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. דורון אלמוג, יושב ראש הנהלת הסוכנות.

דורון אלמוג:

תודה לברי על הדברים המרגשים והחשובים, תודה לאיתן מדמון מאיגוד הבנקים, תודה לוועדה, אני חושב שהעבודה ראויה לכל שבח. אני מבקש להודות לינון, לולדמיר, ליועצת המשפטית וליושב ראש גפני. תודה, עבודה ברוכה וחשובה.

אני מבקש להביע הערכה והוקרה למילואימניקים. 330,000 חיילי מילואים גויסו בתחילת המלחמה, עזבו בית, עזבו משפחה. כ-600 חללים יש לנו – אני לא יודע כמה מתוכם הם מילואימניקים, אבל רבים. שני שלישים מהצבא שלנו זה מילואים. צריך לזכור מי המילואימניקים - הם מפרנסי משפחות, הם עורכי דין, מהנדסים, אנשי סייבר, אנשי מדע, אנשי אקדמיה. החשיבות שלהם למדינת ישראל היא לא עצומה, היא קיומית, כי בלי צה"ל ובלי הלחימה של צה"ל אנחנו לא נשרוד. להחלטה לתמוך באותם מילואימניקים ובני/בנות הזוג יש חשיבות גדולה מאוד.

אנחנו, הסוכנות, התחלנו לתמוך בפרויקט שנקרא "עוטף למילואים", קבענו קריטריון של לפחות 60 ימי מילואים, רק שבפועל גילינו שהממוצע הוא 128 ימי מילואים, הממוצע של אלה שהגישו. גם קבענו שצריך להיות הפסד של כ-10% ירידה בהכנסות בתקופה מקבילה. אנחנו נפעמים מכמות ימי המילואים. המסירות והנחישות הן מהות יכולתה של מדינת ישראל להתקיים בשנים הבאות.

הסוכנות קיימת 94 שנים. הסוכנות היא זו שהקימה את המדינה. ב-14 במאי 1948, כשבן גוריון הכריז על הקמת מדינת ישראל, הסוכנות הופכת להיות הממשלה בפועל, עד הבחירות הראשונות בינואר 1949, ולאחר מכן מתקיים הסכם בין הממשלה לבין הסוכנות שלפיו הסוכנות תתמקד בשלושה תחומים מסורתיים: האחד, חיזוק הקשר לכל יהדות העולם. הסוכנות פועלת ב-65 מדינות, מול כל הקהילות היהודיות. האנטישמיות היום היא לא רק דה לגיטימציה נגד יהודים, האנטישמיות היום היא למחוק את קיומה של מדינת ישראל, את עצם קיומנו, וזה מורגש, חזק וחרף בתפוצות. הקשר לכל הקהילות היהודיות בעולם הוא עצום, וזה נעשה על ידי מערך של כ-2,600 שליחים ושליחות. הוצאנו עכשיו 1,100 בני נוער מהעוטף כדי להיות כשבוע-שבועיים עם הקהילות בחו"ל, וגם יש כ-1,500 חיילים משוחררים שיוצאים למחנות קיץ כדי לתמוך את היהודים בעולם, לחזק אותם. אם לא תהיה מדינת ישראל מצב היהודים יהיה בעשרות מונים יותר קשה, לכן חובה עלינו להמשיך לחזק אותם.

משימה שנייה, שהיא לא פחות חשובה, היא עלייה. אנחנו צריכים הרבה עלייה. אני מקווה שבשנים הקרובות יעלו לכאן כמיליון יהודים. אנחנו זוכרים את שנות ה-90, את התמיכה העצומה, את מה שזה נתן למשק, את הבוסט שזה נתן במדע, בעסקים, באקדמיה, בתיאטרון. אני מקווה מאוד שתהיה עלייה גדולה בעקבות המצב ובגלל הצורך הקיומי שלנו לחזק את מדינת ישראל ואת עם ישראל. יחד עם משרד העלייה, משרד התפוצות וממשלת ישראל יש את פרויקט מסע שמטרתו להביא לכאן צעירים וצעירות - חלקם כבר נשואים, חלקם בעלי עסקים.

המשימה השלישית זה חיזוק החברה בישראל. גם פה המגוון הוא עצום. לדוגמה, יש לנו פרויקט של שותפויות. לפני המלחמה היינו עם 43 שותפויות, כמו שיקגו שתומכת את קרית גת ועכשיו הוסיפה את קיבוץ ניר עוז. אנחנו תומכים את העוטף ואת הצפון. נתנו 10 מיליון שקל לרשויות המקומיות בדרום איך שהתחילה המלחמה והכפלנו את כמות השותפויות - מ-43 שותפויות אנחנו היום עומדים על כ-80 שותפויות. בקרן נפגעי טרור, שהייתה מאז שנת 2002 עם כ-200 אירועים בשנה, עם 200 נתמכים בשנה, הגענו כבר לקרוב ל-9,000, שזה מענק מיידי של כ-4,000 שקל ועוד 25,000 שקל פרוס על עוד שלוש שנים.

ינון אזולאי (ש"ס):

מאיפה הכסף מגיע?

דורון אלמוג:

הסוכנות היא NGO, היא גוף ללא כוונת רווח. כשני שליש מהכסף מגיע מיהדות העולם. מאיפה? מ-The Jewish Federations of North America – JFNA, שזה 146 פדרציות בצפון אמריקה. הפדרציה הגדולה מכולן היא בניו יורק, עם שני מיליון יהודים רק בניו יורק. הפדרציות בעצמן מסתובבות בארץ ותורמות לבתי חולים, לקהילות, לרשויות מקומיות. מאז תחילת המלחמה הגיע לכאן כמיליארד דולר רק כתוצאה מסולידריות. המקור השני של הכסף הוא קרן היסוד, וגם הוא מגייס בכל העולם.

ינון אזולאי (ש"ס):

גם לצפון יש לכם קרן? גם לצפון הקמתם משהו?

דורון אלמוג:

כן. לסוכנות יש כ-100 חברות. אחת החברות שאתם בוודאי מכירים היא עמיגור. עמיגור עסקה במיגון הצפון ובבנייה של 13,000 ממ"דים בדרום. עמיגור עכשיו עושה את כל הערכת הנזק ל-43 קיבוצים. אנחנו מתכננים עכשיו הרחבה של כ-1,000 בתים בכ-20 קיבוצים, 50 בתים בכל קיבוץ.

מאז תחילת המלחמה הסוכנות גייסה 273 מיליון שקל: לקרן נפגעי טרור - 59 מיליון שקל, לטיפול בעולים - 35 מיליון שקל, לסיוע לעסקים - 125 מיליון שקל, לעמיגור - 14 מיליון שקל, לשותפויות - 12 מיליון שקל, לתמיכת צוותי חירום ביישובים - 10 מיליון שקל. "פותחים עתיד", שזה פרויקט מאוד מבורך, פועל בכ-50 רשויות, תומך בילדים בסיכון, מקדם אותם במשך שלוש שנים, מביא אותם לסיים בית ספר ולהצליח בחיים.

היו"ר משה גפני:

אתם מתואמים עם משרדי הממשלה?

דורון אלמוג:

בוודאי, זה הכל עם משרדי הממשלה. שליש מהכסף הזה מגיע מממשלת ישראל. השותפים הגדולים שלנו הם משרד החינוך, משרד הביטחון, משרד העלייה, משרד התפוצות. מקלטים – 4 מיליוני שקל, ניצנה – שני מיליון שקל, חיילים בודדים – שני מיליון שקל. בפרויקט "עוטף במילואים" שולמו עד עכשיו 622 מענקים לחיילי מילואים, בסכום של 3.3 מיליון שקל. סך הכל מעל 20 מיליון שולמו ל-2,400 עסקים בפרויקט "עוטף לעסק". מצאנו לנכון לתמוך את העסקים הקטנים בשדרות, בנתיבות, ביישובי העוטף וביישובי הדרום. יש עבודה יוצאת מן הכלל עם קלירמרק, עם IVM, עם שב"א, עם אלה שעוסקים בהעברת כסף.

היו"ר משה גפני:

לרשימה שלך תוכל להוסיף עכשיו גם את הבנקים ואת ועדת הכספים.

דורון אלמוג:

אנחנו בהחלט נוסיף בהערכה ובכבוד.

היו"ר משה גפני:

אנחנו מודים לך. אמירה אהרונביץ, מנכ"לית הסוכנות, בקשה.

אמירה אהרונביץ:

תודה רבה ליו"ר הוועדה, לחברי הכנסת, לאיגוד הבנקים ולבנקים. כמו שאמר היושב ראש, הסוכנות היהודית היא ארגון תשתית. ארגון תשתית אומר שבזמן חירום הוא מיד מרחיב את עצמו להיות תשתית לאומית עבור מדינת ישראל, עבור החברה בישראל, שעובד ביחד השלטון המקומי, עם החברה האזרחית ועם המגזר העסקי. לא המצאנו את זה עכשיו, עשינו את זה אחרי לבנון השנייה, אחרי "צוק איתן", אחרי תקופות פיגועים בארץ.

בתחום של סיוע לעסקים אנחנו נמצאים מעל 30 שנה. יש שלושה דברים שאנחנו עושים בתחום הזה. אחד, אנחנו מעמידים מענקים לעסקים. המענקים ניתנים על פי קריטריונים תוך שימוש במעמד המיוחד שיש לסוכנות, היכולת שלה לקבל תרומות ולהעמיד אותם כמענק לעסק. המענק הוא בדרך כלל גלגל הצלה ראשוני שמאפשר לעסק לקבל איזה שהוא פיצוי חלקי על הנזק כדי להיערך לתנופת צמיחה מחדש, לעשות שימוש מושכל במיצוי הזכויות שלו מהממשלה שאחראית לשיקום הכלכלי במדינה. אנחנו מתייחסים אל עצמנו כסוג של פרמדיק שמגיע עם סכום ראשוני שנותן איזו שהיא תקופת זמן.

הדבר השני שאנחנו מציעים לאותם עסקים זה מנטורים, קהילה של מאות אנשי עסקים מכל רחבי הארץ שבאים עם ניסיון וערוכים להיות שם, להחזיק יד ולעזור לאותם בעלי עסקים קטנים לעשות רגע סדר במצב. תיאר פה ברי בצורה מרגשת ומצמררת איך לאותם בעלי עסקים מהמילואימניקים אין יכולת מיידית לחזור לשגרה, יכולת לעשות סדר. המנטורים הם אלה שעוזרים להם רגע לעשות סדר בצעדים הבאים שלהם, ואז אנחנו מגישים אותם למנעד שלם של מסלולי הלוואות עם ריבית, בלי ריבית, עם שותפים שונים וכו'.

ב"חברות ברזל" עשינו מעשה מהיום למחר - ממש עם תחילת המלחמה הקמנו יחד עם שותפים בחברה האזרחית את "עוטף לעסק". הדבר היפה הוא שזה יצר במכשיר המובייל דף נחיתה שמאפשר לכל אדם להעלות בכל מקום שיש קליטה סלולרית, גם בתוך עזה, דוחות מע"מ ומסמכים נוספים, כאשר יש בצד השני צוות חתמים שבודק את זה ובמהירות ניתן המענק. עשינו את זה בדרום למעל 1,700 עסקים, ואנחנו עושים את זה בשבועות האחרונים בצפון למעל 600 עסקים. תיכף נגיע לאלפים רבים יחד עם הקרן ואיגוד הבנקים.

החבירה של איגוד הבנקים והבנקים אלינו כגורם ממלכתי, כגורם שיש לו ניסיון בתחום הזה, שיכול יחסית במהירות לצאת לדרך ולקרוא לכל אותם עסקים, היא חבירה נכונה. היכולת שלנו ביחד לקבוע קריטריונים היא כדי שכמה שיותר מהר הכסף הזה יגיע בצורה חכמה ואחראית לעסקים.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. שגית בכנר, נשות המילואימניקים, בקשה.

שגית בכנר:

תודה רבה לוועדה הזאת, תודה להתייחסות אלינו, נשות המילואימניקים, ותודה שהפכנו להיות חלק. אני רוצה להציף עוד סוג של אוכלוסייה שאנחנו מתמודדות איתה ונחשפות אליה בפורום: הנשים המפוטרות, כאלו שיצאו לחל"ת במהלך השירות הצבאי של בן הזוג ונשים מובטלות שהפסיקו לקבל את דמי האבטלה. האם אפשר לבחון אופציה של לתת להן מענה? התא המשפחתי הוא תא משפחתי, כמו שחברינו ציין, אחד. גם ביום שבני הזוג חוזרים מהלחימה אנחנו נמצאות בתקופה של אי ודאות. רק לפני כשבוע המון מילואימניקים קיבלו הודעה שתוך שבוע-שבועיים הם אמורים לחזור למילואים, מה שיוצר אצלנו אי ודאות שמשפיעה על כל הפרמטרים. האם יש אפשרות להרחיב את זה לעוד נשים שבעקבות צו 8 של בני הזוג נאלצו להישאר בית, נאלצו להפסיד עבודה? יש 100,000 משפחות שבתוכן יש סוגים שונים של קהילות שצריך לתת עליהן את הדעת, ואני אוסיף פה את קהילת הגרושות, את בנות הזוג לשעבר.

היו"ר משה גפני:

תוכלו לבדוק את זה?

אמירה אהרונביץ:

בני/בנות זוג שהם בעלי עסקים יהיו זכאים לגשת לקרן.

אלון שוסטר (המחנה הממלכתי):

מה לגבי מי שפוטר או מי שנמצא במציאות מיוחדת, ועדת חריגים מה שנקרא?

אמירה אהרונביץ:

הקרן כרגע מיועדת לבעלי ובעלות עסקים.

איתן מדמון:

יש לקרן הגדרות מאוד מדויקות ומאוד ספציפיות. אנחנו נשקול את הנושא הזה. ככל שתהיה סיטואציה שבה ייווצרו יותר צרכים או פחות צרכים יש מנגנון שיועד לשנות. יש מנגנון כזה שאני לא יודע להגיד אם נשנה אותו, אנחנו נראה לפי המצב בשטח.

היו"ר משה גפני:

משרד הביטחון, בקשה.

עדן סופיר:

משרתי המילואים התייצבו עוד לפני שקראנו להם, עזבו את הבית ואת המשפחה בלי לחשוב פעמיים. כל מה שאפשר להיטיב עמם ולסייע מבורך מבחינתנו.

אורן בוטא:

בשם העצמאים המילואימניקים, ואני מייצג רבים מהם, אני רוצה להגיד תודה לוועדת הכספים שבמהלך הסלמה לקחה את המושכות ויחד עם הסוכנות היהודית והבנקים נתנה מעטפת לפיצוי הראשוני של רשות המיסוי ולפיצוי הנוסף של הקרן של המילואים בראשות קצין מילואים ראשי. היינו בנובמבר, בתקופה הקשה ביותר שהייתה קרוב ל-60 יום, ראינו איך הם פועלים, ראינו איך עשרות אנשים פועלים. אמרו לי שם שהם 14 עד 16 שעות ביום מקבלים פניות מעצמאים ומשכירים. אין ב-100 מיליון שקל ובסך הפיצויים שהמילואימניקים העצמאים קיבלו כדי לכסות את כל ההפסדים, אנחנו יודעים את זה, אבל חשוב שעצמאי שמגיע למילואים ידע שיש לו מעטפת והוא לא חוזר לעברי פי פחת.

ליאור גור:

אנחנו מצטרפים לדברי התודה והערכה. לא פלא שבשורה כזאת חשובה יוצאת מוועדה כזאת בצורה עקבית. אנחנו מבקשים שהקרן תתמקד בשלושה סוגים של עסקים שנפגעו במיוחד: אחד, העסקים שנמצאים בעוטף ובצפון שכבר פרק זמן ארוך לא עובדים. צריך לקחת בחשבון תמיכה בהם גם אחרי שמסתיימת המלחמה. סוג שני זה בעלי עסקים שלא מעסיקים עובדים, מה שאנחנו קוראים פרינסרים. אצל בעל עסק כזה שיוצא למילואים העסק פשוט גמור. צריך לחשוב על תמיכה, על כך שהקרן תתמקד בעסקים האלה. הציבור השלישי והאחרון שצריך לחשוב עליו זה בעלי עסקים מתחום התיירות שנמצאים בצפון ולא זכאים.

היו"ר משה גפני:

אנחנו מקיימים על זה דיון מחר.

אופיר טל:

לא הצלחתי להבין אם כל הפרויקט הזה נכנס דרך פרויקט לעסק או דרך פרויקט אחר, כי אנחנו לא מוצאים את התקנון שקבעתם.

אמירה אהרונביץ:

אנחנו בונים את התקנון בימים אלה עם השותפים באיגוד הבנקים. "עוטף לעסק" שאיננו למילואים ימשיך כרגיל. כל הסיוע למילואימניקים מתמקד בקרן המסוימת הזאת יחד עם הבנקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה לוח הזמנים לתחילת פעילות הקרן?

אמירה אהרונביץ:

אני מניחה שזה עניין של מספר שבועות ספורים, אנחנו באישור קו הקריטריונים.

ינון אזולאי (ש"ס):

דורון, יש לכם סעיף 46?

אמירה אהרונביץ:

ברור.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש כמה שיותר מהר לעשות את הקריטריונים, כדי שאנשים ידעו ויוכלו להתייחס לעניין הזה. אני לא מסתפק בסכום הזה, אני מבקש סכום יותר גבוה. אני מודה לולדימיר ולינון על העבודה שהם עשו, עבודה לא פשוטה ולא קלה. אני חושב שצריך לחפש דרך להגדיל את הסכום הזה כי זה לא פותר את הבעיה באופן מוחלט. אני מבקש שבתוך שלושה חודשים תעדכנו אותנו. יכול להיות שנעשה ישיבה נוספת, אם נראה שיש דברים שצריך לשנות, להוסיף או להביא את האוצר. צריך שהאוצר לא יעמוד מהצד כאילו הוא לא קיים. הוא צריך להיות קיים בתוך העניין הזה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

הקריאה הזאת להגדלת הסכום צריכה להיות מופנית קודם כל לאוצר.

היו"ר משה גפני:

אמרתי שאני רוצה גם את האוצר בעניין הזה. אם לא יהיה צורך לקיים דיון לא נקיים דיון נוסף, רק דיווח שנוכל למסור לכל חברי הוועדה. במידה ויתברר שצריך לקיים את הדיון הזה כולכם תוזמנו לישיבה בעוד כשלושה חודשים כדי לראות איך אנחנו מסודרים עם העניין הזה. אני מפרגן לינון, לולדימיר

ולכל חברי הוועדה שנתנו יד לזה, ואני מודה לאיגוד הבנקים, לסוכנות היהודית על ההירתמות לעניין, לשלומית שליוותה את העניין הזה ולטמיר. תודה רבה לכולם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:50.